

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาบริบทครอบครัว ชุมชน สังคมที่มีผลต่อพัฒนาการเด็ก 2) เพื่อศึกษาบริบทครอบครัว ชุมชน และสังคม ที่มีผลต่อการส่งเสริมการอ่านหนังสือให้เด็กฟัง 3) เพื่อศึกษาการพัฒนาตัวชี้วัดด้านพัฒนาการของเด็กจากการอ่านโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และมีคำถามการวิจัยคือการพัฒนาตัวชี้วัดด้านพัฒนาการของเด็กจากการอ่าน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน เป็นอย่างไร กลุ่มเป้าหมายที่ศึกษาได้แก่ 1) หญิงตั้งครรภ์ จำนวน 10 คน อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของ รพ.สต.ทุ่งนางโกล จำนวน 4 คน รพ.สต.หนองหิน จำนวน 3 คน รพ.สต.หนองหอย จำนวน 3 คน 2) เด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี และผู้ปกครอง จำนวน 60 ครอบครัว อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของ รพ.สต.ทุ่งนางโกล จำนวน 20 คน รพ.สต.หนองหิน จำนวน 20 คน รพ.สต.หนองหอย จำนวน 20 คน การศึกษาใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่ม การซักถามรายบุคคล การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การรวบรวมข้อมูลจากการบันทึกเทป การจดบันทึก และการสังเกตในขณะที่จัดกระบวนการเรียนรู้

ผลการศึกษามีดังนี้

ครอบครัวมีส่วนสำคัญที่สุด ในการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก และการส่งเสริมการอ่าน ส่วนบทบาทชุมชนและสังคม ยังเป็นเรื่องใหม่ การส่งเสริมจึงยังค่อนข้างน้อย แต่การเริ่มต้นส่งเสริมในระดับครอบครัวคงจะเป็นจุดเริ่มที่จะส่งผลให้ชุมชน สังคมเห็นความสำคัญกับการส่งเสริมพัฒนาการและการอ่านของเด็กในอนาคต จากการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า การส่งเสริมการอ่านมีผลต่อพัฒนาการเด็กจริง แต่พัฒนาการเด็กที่เกิดจากการส่งเสริมการอ่านที่เห็นได้เด่นชัด ได้แก่ พัฒนาการด้านสติปัญญา ตัวชี้วัดที่จะสามารถนำไปประเมินพัฒนาการเด็กจากการส่งเสริมการอ่าน ได้แก่ ความจำที่ดี มีสมาธิมากขึ้น มีทักษะการสื่อสารและการสื่อภาษาที่ดี

การพัฒนาตัวชี้วัดด้านพัฒนาการของเด็กจากการอ่าน โดยการมีส่วนร่วมของชุมชน จากกระบวนการศึกษา ทำให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตัวชี้วัด โดยชุมชนได้มีโอกาสได้เรียนรู้และร่วมปฏิบัติจริงด้วยตัวเอง เห็นการเปลี่ยนแปลง การพัฒนาการของเด็กที่เกิดจากกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติจริง สามารถถ่ายทอดเรื่องราวแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขยายต่อชุมชนอื่น และอยากจะปฏิบัติต่อไปให้ต่อเนื่อง และยั่งยืนโดยชุมชนเอง